

75-76 HATÁRÁN PORTRÉ HUSZÁR LAJOS ZENESZERZŐRŐL

Szeged, 1948. szeptember 26.
zeneszerző, egyetemi tanár

I. ÖNÉLETRAJZ

1948. szeptember 26-án születtem Szegeden. Apám dr. Huszár Lajos orvos volt, anyám Nagy Mária háztartásbeli, mindketten Hódmezővásárhely szülöttjei.

Feleségem Papp Éva zenetanár.

Zenei tanulmányaimat a hódmezővásárhelyi zeneiskolában kezdtem. Zongorát Berei Lajosnénál tanultam, de hozzá kötődnek első fontos vokális élményeim is: sokat hallgattam (később kísértem zongorán) az ő magánénekes növendékeit. Steiner Bélától a zeneszerzés, zeneelmélet, zenetörténet rejtelseibe kaptam bevezetést. Középiskolai tanulmányaimat a szegedi Zeneművészeti Szakiskolában végeztem, mint Vántus István zeneszerző-növendéke. Szegedi éveim (1963–67) legmélyebb élményeit Vaszy Viktor felejthetetlen operaelőadásai jelentették. A budapesti Zeneakadémián Szervánszky Endre és Durkó Zsolt tanítványa voltam. Zeneszerző-diplomámat 1973-ban szereztem meg. 1975-ben Rómában Goffredo Petrassi mesterkurzusán képeztem tovább magam a Santa Cecilia Akadémián.

1973–84 között a szegedi Zeneművészeti Szakközépiskola tanára voltam. Az ezután következő éveket a budapesti Színművészeti Főiskola és a békéscsabai Zeneművészeti Szakközépiskola között osztottam meg, mint korrepetitor ill.

zeneelmélet-tanár. 1989-ben visszatértem Szegedre, ahol a Zeneművészeti Szakközépiskolában, majd a Zeneművészeti Főiskolán (Szegedi Konzervatórium, később az SZTE Zeneművészeti Kara) tanítottam zeneelméletet, zenetörténetet, kamarazenét, időnként (félhivatalosan) zeneszerzést is. 2008-ban Szegedről nyugdíjba mentem, az ezt követő években a Nyíregyházi Főiskolán és a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanítottam, az utóbbiban, mint zeneszerzés-tanár. Növendékem volt többek között Szigeti Máté, Solti Árpád, Tornyai Péter (Szegeden) és Laczkó Bálint, Brandenburg Ádám, Gelléri András (Budapesten). A Zeneakadémia Doktori Bizottságának tíz évig voltam tagja.

Zeneszerzői pályámat három korszakra osztom:

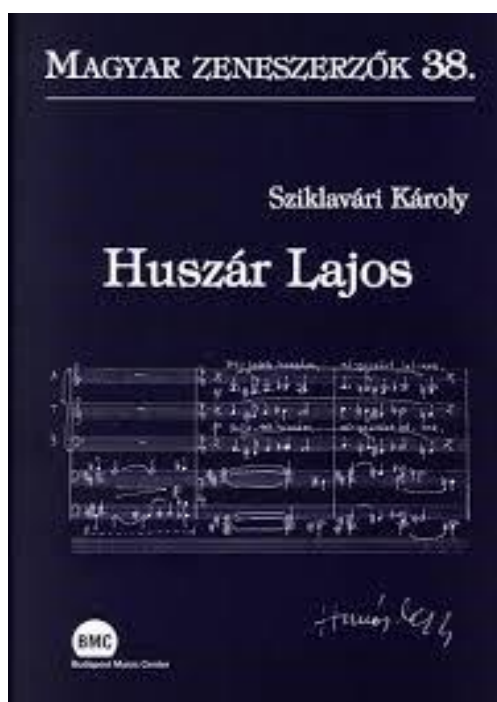
1. 1973–80 között atonális, mérsékelten modern műveket komponáltam (Musica concertante op. 3, 69. zsoltár op. 4, Öt zongoradarab op. 5, Scherzo és adagio op. 8, Rézfúvós kvintett op. 12).
2. Második korszakom (1981–2004) műveit a tonalitáshoz való teljes vagy részleges visszatérés jellemzi (A magány dalai op. 16, Notturmo op. 17, Concerto rustico op. 18, Kamarakonzert op. 20, A csend – opera, op. 27, Ikonok Pilinszky János emlékére op. 30, Passió op. 33).
3. Újabb korszakomban visszatértem az atonális zenéhez (Trittico estivo op. 29, Alföldi varázsénekek op. 34, Ballada cimbalomra op. 36, Álom-monológok op. 37).

Zeném legfontosabb tulajdonságainak a következőket tartom:

1. a személyes kifejezésre, líraiságra való hajlam,
2. az avantgárdtól való távolságtartás,
3. a vokális művek kiemelt fontossága (dal, kórus, kantáta, opera),
4. a vallási tematikához való vonzódás (motetták, passió).

Szervezeti tagságaim: Magyar Zeneszerzők Egyesülete (elnökségi tag vagyok), Magyar Zeneművészeti Társaság, Magyar Művészeti Akadémia, Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület
Kitüntetésem: 1994: Erkel-díj, 2003: Bartók–Pásztory-díj, 2007: Artisjus-díj (Passió – Az év zeneműve), 2014. Artisjus-díj (Álom monológok op. 37 – Az év zeneműve).

II.

Megjelenés dátuma: 2015
Kiadó: Budapest Music Center

Huszár Lajos az utóbbi évtizedek magyar zeneszerzésének és a kortárszenei élet hazai fórumainak egyik jelentős alkotója, Erkel Ferenc-díjas, Bartók–Pásztory-díjas, valamint kétszeres Artisjus-díjas alkotó.

Huszár Lajos: Alföldi Varázsénekek (Magical Chants from Lowland) op.34 (22:20)

Dalciklus Polner Zoltán verseire Meláth Andrea (mezzoszoprán), Réti Balázs (zongora)

00:00 I. Csecsemőrontás

04:40 II. Tréfás

07:39 III. Legényfogó

14:05 IV. Javasasszony

16:41 V. Gyereksírató

(Budapest, 2018.11.18.)

Az Alföld szülöttjeként művészetének gyökereiben is e mitikus táj neveltje: zenéjében hagyományos, küzdelmes, ámde poétikus hang szólal meg, amely egyszerre kelet-közép-európai és magyar. Stílussteremtő, szubjektív lírikus. Operája, több dalciklusa, Passiója, Föltámadási oratóriuma, az Ikonok Pilinszky

János emlékére: egyenként és együttesen is a vokális nagyformák mai mesterévé avatják a szerzőt.

III.

HUSZÁR LAJOS MŰJEGYZÉK

1. OPERA

A csend, opera 4 jelenetben, op.27, 1994–98. Szövegét Balázs Béla meséje nyomán Darvasi László írta.

Bemutató: 2005. február 11., Szegedi Nemzeti Színház

2. KAMARAZENEKAR, KAMARAEGYÜTTES

Musica per dieci, op. 2 (1974) fúvósokra és ütőkre

Musica concertante, op. 3 (1975) fúvósokra és ütőkre

Scherzo e adagio, op. 8 (1978) vonósokra és ütőkre

Concerto rustico, op.18, (1985) 2 fuvolára, 2 kültre és vonósokra

Kamarakonzert, op.20 (1987–2013) gordonkára és vonósokra

Gyászzene kamaraegyüttesre, op. 26/a (2016)

3. SZÓLÓHANGSZEREKRE ÍROTT MŰVEK

Öt zongoradarab, op. 5 (1977)

Szonáta csembalóra, op. 11 (1979–85)

Notturmo zongorára, op.17 (1984–2011)

Libera me orgonára, op. 26 (1993)

Ballada cimbalomra, op. 36 (2011–13)

Sonata rustica hegedűre, op. 38 (2013)

Álom-töredékek fuvolára, op. 37/b (1913–2016)

Toccata marimbára, op. 44 (2017)

Sanctus zongorára, op. 46 (2018)

4. KAMARAZENE

Rézfúvós kvintett, op. 12 (1980)

Ének virradatkor, op.19, (1987) fuvolára és vibrafonra

Trittico estivo, op. 29, (1998) oboára és zongorára, változat fuvolára és zongorára
(2002)

Momenti umani, op. 43 (2017) két fuvolára és ütőkre

Három darab kínai témákra (2016) csellóra és zongorára

Fagott-kvartett, op. 45 (2018–2020)

Korálfantázia vonósnégyesre, op. 49 (2020)

Elégia négy csellóra, op. 45/a (a Fagott-kvartett III. tételének átírata)

5. MŰVEK SZÓLÓÉNEKHANGRA ÉS HANGSZEREKRE

69. zsoltár, op. 4 (1976) tenorhangra és zongorára

Ady-dalok, op.6 (1977–83) basszushangra és zongorára

Ikonok Pilinszky János emlékére, szopránhangra, vonósokra és ütőkre, op.30
(2000)

Alföldi varázsénekek Polner Zoltán verseire, op. 34 (2009–11) mezzoszoprán
(alt)hangra és zongorára

Álom-monológok Katona Judit verseire, op. 37 (2013) mezzoszoprán (alt) hangra,
fuvolára és ütőkre

Cherubinische Gesänge Angelus Silesius verseire, op. 42 (2016) tenorhangra, és
zongorára

Und er trug sein Kreuz szólókantáta, op. 41 (2016) tenorhangra és orgonára

Ex libro Isaiæ prophetae (Ézsiás próféta könyvéből), op. 47 szopránhangra,
orgonára és ütőkre (2019)

Mond und Krippe (Hold és jászol), op. 48, két dal Else Lasker-Schüler verseire,
szopránhangra és zongorára (2020)

6. KÓRUSMŰVEK, KANTÁTÁK

- Hold-lepte úton, négy kórusmű gyermekkarra és zongorára, Weöres Sándor verseire (1968–2008)
- Caligaverunt, nőikar (1976)
- Két madrigál vegyeskarra, Weöres Sándor verseire (1981)
- Az ezüst rózsza alatt, férfikar Babits Mihály versére (1983)
- Ave Maria, nőikar (1983)
- Dies sanctificatus, hatszólamú nőikar, op. 15 (1983)
- A csönd virága, vegyeskar Juhász Ferenc versére, op. 23 (1990)
- Sorsének, nőikar liturgikus szövegre és Németh László egy mondatára, op. 25 (1992)
- Agnus Dei, vegyeskar, op. 28 (1996)
- Betlehemes-kantáta gyermekkarra és vonószzenekarra (1997)
- Angyali üdvözlés, nőikar, op. 32 (2001)
- Passio et mors Domini nostri Jesu Christi, négy szólistára, vegyeskarra, orgonára és ütőkre, op. 33 (2003–2004)
- Három motetta nőikarra (Videntes stellam, Dormi Jesu, Hodie Christus natus est) (2007–2008)
- Himnusz Szent Imre királyfihoz, vegyeskar Sík Sándor szövegére (2010)
- Három német motetta vegyeskarra (O Wunder ohne Massen, Mein Auge wacht, Strafe mich nicht in deinem Zorn), op. 35 (2011–14)
- Erdei sirató, nőikar Polner Zoltán versére, op. 39 (2014)
- Kyrie in C vegyeskarra (2016)
- Requiem aeternam, vegyeskarra (2017)
- Resurrectio Domini nostri Jesu Christi (Feltámadási oratórium) szólistákra, vegyeskarra és zenekarra, op.40 (2015–17)

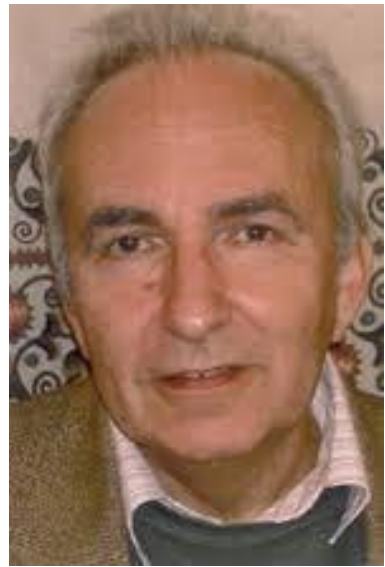
7. PEDAGÓGIAI ÉS ALKALMI MŰVEK

- Két darab oboára és zongorára (1972)
- Rög a röghöz, zongoradarabok gyermekeknek (1975)
- Életképek, zongoradarabok gyermekeknek (1975)

Csillagszóró, zongoradarab gyermekeknek (1975)
Serenata concertante, fuvolára és vonószenekarra (1981)
Játékdalok, színeszdalok Weöres Sándor verseire énekhangra és zongorára (1985)
Színeszdalok Petőfi Sándor, Tóth Árpád, Mihail Lermontov és Christian
Morgenstern verseire (1985–86)
Etűdök, darabok kürtre, Szilágyi Pálma- Kökényessy Miklós Kürtiskolája számára
(1987–88)
Divertimento fuvolára és zongorára (a Serenata concertante átdolgozása) (2011)
Négy magyar népdal, leánykarra és kis zenekarra (2013)
Sonata leggera, ötszólamú klarinétegyüttesre (2013)
Animato, fúvószenekarra (2017)
Darabok, átdolgozások Gárdián Gábor Gordonkaiskolája számára
Két darab három fuvolára (2020): Tavasz, Induló
Hazatérés, két fuvolára (2020)

IV. AZ ÉLETÚT KÉPEKBEN

– *Abban a sorozatban, amelyet egykor Földes Imre a Harmincasokkal, tehát a harmincas években született, s az időszerint épp harmincas éveikben járó zeneszerzőkkel folytatott, s amire ez a mi rádiósorozatunk most rímelni hivatott, Durkó Zsolt úgy emlékezik vissza Petrassi óráira, hogy az olasz mester a magyaros vagy esetleg talán bartókosnak mondható elemeket próbálta kipécézni, s megszabadítani azoktól a durkói anyagot. Mindig beírta a kottába: „come Bártok”. Nálad is előfordult-e hasonló?*

– Nem, nem volt ilyen.

– *Azért-e, mert a te zenédben kevesebb ilyen hatás volt kimutatható, vagy mert közben Petrassi barátkozott meg azzal, hogy ha valaki Magyarországról jön, az bartókosan" ír? (Volt olyan tapasztalatom a saját nemzedékem zenéjével kapcsolatban, hogy egy külföldön, ahol – még minimal artot is magába ölelő tág – stíluskörben mozgó magyar művek hangzottak el egy hangversenyen, a kritikus Bartók jegyeit mutatta ki a darabokon, jóllehet egyik sem állt Bartók-hatás alatt, csupán egy látens magyar zenei anyanyelv nyilatkozott meg bennük.) Vajon miért nem fedezett föl nálad Petrassi „come Bártok”-elemeket?*

VI.
HOLLÓS MÁTÉ
MŰVEK BONTAKOZÓBAN
Huszár Lajos: A csend²

– *Lehet-e egy opera címe A csend?*

– Még nem tudom, hogy ez lesz-e, az alapjául szolgáló Balázs Béla-mese címe azonban ez.

– *Miféle csend az, amelyről Balázs Béla mesét írt, te pedig operát?*

– Ez mindenféle csend, csak olyan nem, amelyben nem történik semmi. Sokjelentésű szimbólum. Balázs Bélánál az élet értelme keresésének, a halálnak, a halálon túli létnek, reinkarnációnak is jelképe.

– *Mi indított e mese adaptálására?*

– Objektív körülményként egy megbízás: Molnár László, a Szegedi Nemzeti Színház opera tagozatának vezetője egy késő esti utcai beszélgetés alkalmával rendelte meg, amikor egy bizonyos darabot kemény kritikával illettem. Ám írt jobbat – mondta ő. Egy ideig kétségbeesetten kerestem a témát. Papp

² Megjelent a Muzsika 1995/6. szám.

Györgynének, a Szegedi Városi Tanács egykori művészeti referensének köszönhetem a Balázs-mese ötletét. Ettől kezdve következnek a szubjektív indítékok. Ez a mese ugyanis a vágyról szól: vágyról a beteljesülés, a szeretet, a tisztaság iránt.

– *Kérlek, foglald össze röviden a történetet!*

– A csend tündére – az említett szimbólum megtestesítő alakja – kiszemeli magának Pétert, akinek egy varázserejű gyűrű irányításával végig kell járnia a legkülönbözőbb emberi kapcsolatokat: az anya-gyerek viszonylatot, a barátságot és a szerelmet. A gyűrűt haldokló anyjától kapja, hogy annak ujjára húzza, akit véglegesen, mindenkinél jobban szeret. Ha téved, meghal az, akinek ujjára húzza a gyűrűt. Elsőként így épp anyja halálát okozza. Találkozik Pállal, aki barátja lesz. Egy misztikus öregnél, Muharosnál, aki egy cseppkőbarlangban varázskalapácsával harangjátékot ver, Pál ott akar maradni zenész-inasnak. Hogy magához láncolja, Péter neki adja a gyűrűt. A harmadik próbatétel egy gyárban éri Pétert, ahol egy munkásnőbe, Ilonába szeret bele. Ilona halála után végső kétségbeesésben bolyongván Péter egy kútra lel: a reménytelenség, a megsemmisülés szimbóluma ez. A kút – a színpalak mögötti kórus hangján – Péternek énekel: meg akarja kapni tőle a gyűrűt. Ekkor azonban megjelenik a Tündér: a gyűrűt Péter neki adja, mire ő magához öleli Pétert, aki ekkor megsemmisül, mivel itt már az ő útja teljesült be – ez már a misztikum birodalma.

– *A lírai operák néha nem elég cselekménydúsak. Hogyan menekülsz e fenyegetés elől?*

– Fejest ugrom e kockázatba, abban bízva, hogy a zene feszültsége, sugárzása átsegít a líraiság esetleges statikumán. S amikor csak mód kínálkozik, drámai anyagokkal igyekszem ellenpontoszni a lírai alaphangot.

– *A lírai opera – s bizonyos értelemben a műfaj egész 20. századi megvalósulása – a túlrecitálás veszélyét is hordozni szokta. Lesznek-e művednek csattanós, elénekelhető zárt számai?*

– A munka jelen stádiumában három ilyenről adhatok számot: a Tündér nyitóáriájáról és Muharos két monológjáról. A darabnak egyébként nem célja, hogy zárt számokból álljon, inkább átkomponált lesz, de ez nem akadályoz meg a dallamosságra való erőteljes törekvésben.

– *Darvasi László szövegkönyve hozzátesz a terjedelmesnek nem mondható meséhez?*

– Hozzá is tesz, el is vesz belőle, néhány ponton pedig másképp értelmezi.

– *Stilárisan hogyan szolgálja a zene a líraiságot?*

– Neoromantikus, neoszimbolista operát írok. Az utóbbi évtizedekben megjelentek olyan folyamatok és olyan zeneszerzők, amelyek és akik felbátorítottak arra, hogy a zenei hagyományból is merítsek: Arvo Pärt, Górecki, Vajda János, Orbán György.

– *Vissza akarsz kanyarodni évtizedekkel ezelőtti zenei stílusokhoz, s azokat kívánod magad számára értelmezni, vagy a 80-as évekbeli új tonalitásod és egy ezzel szemben álló, s sem tonális világ közötti szintézis valósul meg operádban?*

– Ez a darab folytatása eddigi törekvéseimnek. Tonalitás és atonalitás olvad itt össze. A tonalitás sem egészen tonális, az atonalitás sem egészen atonális. Érdekes tapasztalat volt számomra, hogy mindig akkor akadtam a tonalitás-atonalitás kérdésében izgalmasabb megoldásokra, ha tudatomat, a rációt kikapcsoltam, s ösztöneimre hallgattam. Természetesen a hármashangzatos világ azokat a szereplőket jellemzi, akik közelebb állnak a megérkezéshez, megoldáshoz, megtisztuláshoz. Az atonalitás a bizonytalansághoz, a halálközelséghez kapcsolódik.

– *Beszéltünk a lírai operára leselkedő veszélyekről. Volt olyan pozitív előkép, amely előtted lebegett a munka megkezdésekor?*

– Igen. Debussy Pelléas és Mélisande-ja, amely a drámai hangot csak akkor kezdi alkalmazni, amikor az „kivédhetetlenül” indokolt. S van egy egészen közeli „ős”, szegedi zeneszerző elődöm, egykori mesterem, Vántus István Aranykoporsója.

– *A mese egyetlenes témát vet föl, amely a tágan vett európai kultúrkörben mindenütt érvényes lehet.*

– Igen, de azt szeretném, ha túl az általános emberin és általános misztikuson, a darab helyi jelleget is hordozna. A Pállal kapcsolatos jelenetekben népdalok is elhangzanak, pontosabban népi szövegre írt dallamok, amelyeket közép-keleteurópai – magyar, román és szláv – elemekből gyúrok össze. A szimfonikus zenekari apparátusban egyébként ez nem csapódik le, nem alkalmazok cimbalmot vagy más helyi hangszerkülönlegességet.

– *Mikor láthatjuk a darabot?*

– A tervek szerint 1996 áprilisában, a Szegedi Nemzeti Színházban. Addig azonban még meg kell hangszerelnem a zongorakivonatot, aminek jelenleg háromnegyedével vagyok készen.

VII.

Huszár Lajos: A csend
Opera két felvonásban, négy képben
(ősbemutató)

Szövegét Balázs Béla meséje nyomán Darvasi László írta.

Bemutató: 2005. február 11., Szegedi Nemzeti Színház.

Péter: Andrejszik István
Pál: Hajdu András
Ilona: Vajda Júlia
Tündér: Dér Krisztina
Anya: Szonda Éva
Muharos: Gábor Géza
Első ember: Grünfelder Csaba
Második ember: Tóth Péter
Munkás: Piskolti László
Díszlet: Molnár Zsuzsa
Jelmez: Papp Janó
Karigazgató: Koczka Ferenc
A Szegedi Nemzeti Színház Zenekara és Énekkara
Vez.: Molnár László

„Feljajdult Péter: – Édesanyám, nagyon fáj ez a karikagyűrű az ujjamon. Úgy fáj, mintha a szívemre vertek volna abroncsot.

– Tudom, fiam, hogy fáj, de csak tűrjed, mert ez választógyűrű. Meg nem szabadulhatsz most már tőle, amíg annak az ujjára nem húzod, akit mindennél jobban szeretsz a világon. Ujjadon a gyűrű, szíveden az abroncs addig. Hanem ha annak az ujjára húzod, akit mindennél jobban szeretsz, akkor nem leszel többé elhagyatott, akkor azt soha el nem veszítheted. De vigyázz rá, fiam, hogy kinek adod, mert ez választógyűrű. Ha nem annak adod, akit a legjobban szeretsz, ha másikat választasz, bizony az élettől elválasztod, és ujjadra a gyűrű, szívedre az abroncs visszazáll. Az van ebben a karikagyűrűben.”

(Balázs Béla: A csend - részlet)

VIII.
PÖLÖS ZSÓFIA
A CSEND³

Vannak színházak, amiket már megpecsételt az örökkévalóság, az énekórától kezdve a kvízzjátékokon keresztül előbb-utóbb mindig felbukkan a nevük, ha valamelyik operáról vagy zeneszerzőről esik szó. Ebbe a sorba igyekszik most a Szegedi Nemzeti Színház is, ahol 2005. február 11-én mutatták be Huszár Lajos Csend című operáját Székhelyi József rendezésében.

A *Balázs Béla* meséjén alapuló történet főhőse Péter, akinek édesanyja halálos ágyán egy karikagyűrűt ajándékoz, ami, mint az abroncs szorítja össze a fiú szívét. Ez a nyomás csak akkor szűnik meg, ha a fiú annak adja a gyűrűt, akit a világon a legjobban a szeretet, de ha téved, azzal megöli a kiválasztottat. Mindeközben a Csend tündére szemet vet Péterre, és ő akarja megszerezni a gyűrűt is, a fiút is.

A történetet *Darvasi László* dolgozta át szöveggéjéjé jó tíz évvel ezelőtt, amikor a színház akkori igazgatója, *Kormos István* megbízta *Huszár Lajost* egy opera megírásával. Darvasi ekkor teljesen tapasztalatlan volt a műfajban, s ennek következtében nagyon bátor – így írta meg a librettót. „Ez a szöveggéjé Huszár Lajos álma, nem az enyém, az ő választása volt a mese. Nekem megvannak a színházzal kapcsolatos saját, személyes álmaim, ezekből darabok születtek, immár hat, de ez az opera nem az én vágyam volt – ez Szeged zenei életének a szempontjából nagy esemény, de én nem értékelem túl a saját részemet ebben a tekintetben” – nyilatkozta Darvasi.

Mivel ez az opera az utóbbi időkben az egyik legdrágább színpadra állított darab Szegeden, így Székhelyi József direktornak nem csak az operarajongók közönségének, hanem a városnak is felelősséggel tartozik, s közben rendezőként is meg kell állnia a helyét. Székhelyi azt mondta, úgy érzi elemi kötelessége az opera-kultúra ápolása-fejlesztése, még a színház szerény körülményei között is. „Természetesen nagyon izgulunk amiatt, hogy egy egészen különleges, a

misztériumjátékokra és az expresszionista színházra emlékeztető kifejezőmód vajon szíven üt-e több teltházyi embert. Az én művészeti vezetői felelősségem az, hogy minden olyan körülményt megteremtsek a mű létrejöttéhez és lebonyolításához, amivel optimalizálom annak az esélyét, hogy az előadás nagyszerű lesz”.

Péter, az anya és a Csendtündér. Andrejszik István, Szonda Éva és Dér Krisztina.
Fotó: Segesvári Csaba.

Hogy manapság kíváncsiak-e az emberek egy operára, az más kérdés. Amellett, hogy természetesen van egy réteg, amit semmiféle eszközzel nem lehetne ilyen előadásra édesgetni, és van egy másik kör, amelyikre ugyanakkora bizonyossággal számíthat a színház, mi az, mai a többi embert megérinti, és rábírja, hogy jegyet vegyen az előadásra? Talán valami olyan történet, amiben a saját válságaival találkozhat, és reménykedhet valami válaszban, valami bizonyosságban. Péter, a főhős számára ez a bizonyosság a nyugalom: a Tündér, maga a halál. A halálig tartó küzdelemnek a mesés leképezése ez a darab. Izgalmas és furcsa mesélőkével előadva, a kitérőinket, az elháríthatatlan késztetéseinket, szerelmeinket, barátságainkat próbálja megvilágítani, és abban nyugtat meg minket, hogy ha végigjártuk útjainkat – ha végigjárhattuk –, akkor valamiféle béke lesz a jutalmunk. De végig kell járni az útjainkat. Hogy közben egyéb problémák is felmerülnek-e, az a mű komplexitásán is múlik. Péter a sors kiszolgáltatottja, aki nehezen találja meg az élete értelmét, társát, és különböző kritikus, veszélyes és érzelmileg labilis szituációkon megy keresztül. Végzete: az édesanyjától kapott gyűrű, ezt kellene annak az ujjára húznia, akit a legjobban szeret, ha megtalálja ezt a valamit vagy valakit, ha egyáltalán létezik ilyen. Ettől kezdve Péter rendre téved, rosszul választ, és közben a gyerekből felnőtté válik. Ezalatt a Tündér kíséri az útján, a tündér, aki mindaz, amit nem tudunk néven nevezni az életünkben, amit nem értünk, nem ismerünk - az élet titkos

értelmének, a kegyetlen végzetnek megszemélyesítője, egyszerre jóságos és gonosz, kiismerhető és teljesen kiismerhetetlen, a Nagy Titok. Hogy a katasztrófajátékok és rockoperák világában miért fog valaki operáírásba? „Nagyon szeretem a műfajt magát” – mondta a zeneszerző, Huszár Lajos. „Mély és intenzív operaélményeim vannak gyerekkorom óta, ugyanis *Vaszy Viktor* akkor dolgozott Szegeden, amikor én középiskolás voltam, és az általa vezényelt előadások átjárták egész lényemet, és rendkívül mély nyomot hagytak bennem. Azóta vágytam arra, hogy én is operát írjak.” Tíz éve múlt már, hogy *Molnár László*, aki akkor a színház zeneigazgatója volt, megbízást adott Huszárnak egy opera írására, amit aztán szerette is volna eljátszatni, de mert a zeneszerző túl sokáig dolgozott a darabon, mire befejezte, már nem Molnár volt a zeneigazgató. Így késleltetődött a bemutató. Amikor Huszár megkapta a megbízást, nem tudta, hogy milyen szöveghez nyúljon, bár világéletében voltak operaszöveg-ábrándjai, de egyik sem valósult meg. Végül is, *Papp Györgyné Ildikó* lépett a színre, aki az akkori városházánál volt a zenei ügyeknek a referense, ő hívta fel Huszár figyelmét Balázs Béla Hét meséjére. „Ekkor akadt meg a szemem a Csend című történeten, és fedeztem fel, hogy ez életem nagy operatémája. Nagyon ritkán adatik meg, hogy valami ennyire telibe találjon valakit, mint ahogyan ez a mese érintett meg engem. A cselekménynek nagyon sok olyan mozzanata van, ami velem is megtörtént, a főhősnek rengeteg olyan problémája, konfliktusa, válsága van, amivel nekem is meg kellett küzdenem, és emellett az érzelmi kötődés mellett azért is ragadott magával a mese, mert az összes mozzanata kívánja és vonzza a zenét. Sok olyan operát lehet hallani, ahol olyan szöveget is megzenésítettek, amiknek nem lenne feltétlenül szükségük zenei hatásra, itt viszont az első szótól az utolsóig óriási érzelmi és zenei telítettség látható a szövegben. ’94-ben kezdtem hozzá a komponáláshoz, nagy szenvedések közepette, mert a tündér kezdő nagyáriáját írtam meg először, és hosszú ideig gyötrődtem azon, milyen a tündér. Aztán belelendültem, és a többi részt már könnyebben sikerült megkomponálnom, hiszen olyan rendkívül hálás jelenetek vannak benne, amiket valóban nagy élvezet volt megírnom, mint például a legények duhajkodásának a komikus epizódja, de nagyon mélyen elmerültem a szerelmi jelenet szubjektív lírájában is.” Az eredményt majdnem teltház látta a pénteki ősbemutatón, és tapsolta vissza háromszor a szereplőket, az alkotókat. A darabot még négyszer játsszák Szegeden, majd bemutatják Budapesten, s a következő évadban talán újra a szegedi színház műsorán láthatjuk. Arra viszont még várni kell, hogy kiderüljön, lesz-e kvízkérdés Huszár Lajosból és a Szegedi Nemzeti Színházból

IX.
HOLLÓS MÁTÉ
AZ ÉLETMŰ FEJLEMÉNYEI
Huszár Lajos, a szeretve javító szerző⁴

„Abban a zenében hiszek, amelynek emberi tartalma, költőisége, komolysága és súlya van. Idegenkedem a mutatós külsőségektől, a szórakoztatástól, a felszínes optimizmustól. Hiszem, hogy zeném azt a világot fejezi ki (földrajzi és lélektani értelemben), amelyben élek, és azokat az alapérzéseket, amelyeket a sors nekem adott. Hiszek – még mindig hiszek – az érzelmekben, a kifejező zenében, ugyanakkor egyre erősödik bennem a tudatos formálás, szerkesztés igénye.”

Ezeket az ars poétikus mondatokat 2018-ban jegyezte le az akkor 70 éves Huszár Lajos.

– *Negyedszázada, az életmű felét summázva szót ejtettünk a zenei környezetről. Mi változott a téged körülvevő zenei világban, s annak hatására benned?*

– Közvetlen környezetemben fontos, hogy 2008-ban Budapestre költöztem, amikor nyugdíjba mentem. Azóta könnyebben tartom a kapcsolatot kollégákkal, szervezetekkel.

– *Érdekes, hogy a földrajzi környezetet emelled ki. Én a szellemire gondoltam, a kortárs zene világára. Hiszen a 90-es évek közepén még a 70-es és 80-as évek hangkulisszája vett körül bennünket. Ma mást írnak a nemzedékünkbeli kollégák, megint mást a fiatalok. Ez mennyiben érintett meg téged szerzőként?*

– Inkább zavar a szélsőségesen avantgárdok és sarkítottan tonálisak, népszerűsége törekvők ellentéte, a két tábor egymás iránti meg nem értése.

– *Te mindkét irányt megérted?*

– Sokszor igen. Mindkét oldalon keletkeznek művek, amelyeket szeretek, csak azt nem, amikor a konzervatív irány szórakoztató, könnyen érthető darabokkal áll elő, mert azt nem tartom a zene céljának.

– *Egykori beszélgetésünkben szót ejtettél konszonzancia és disszonzancia benned termékenyítően működő együttes jelenlétéről. Ez hogyan alakult azóta?*

– Elkezdődött nálam egy harmadik alkotó korszak, amely búcsút mond a neotonális, neoromantikus irányzatnak, s haladó irányt vesz. Végül is egyik oldal sem szűnt meg bennem, a szintézis megmaradt. Az előadó együttes is sokat meghatároz, hiszen kórusra nem lehet avantgárdot írni, énekelni, főképp karban csak diatónikusot lehet.

– *Az apparátustól eltekintve min múlik, hogy egyik vagy másik hangon szólalsz meg?*

– Azóta több atonális művet írtam. Az 1998-as *Nyári triptichon* volt az első lépés, de ilyen az *Alföldi varázsénekek* is, amelyet az életművem egyik sikerültebb darabjának tartok. A cimbalomra írt *Ballada* is e csoportba tartozik, de még kórusmű is: a *Három német motetta*, amely meglehetősen „radikális” stílusú, ennek megfelelően eddig csak egy előadást ért meg. Van egy atonális, sok szólamú nőikarom is, az *Erdei sirató*, amely épp nehézsége okán máig nem is hangzott el.

– *Nem sok fiókban heverő műved lehet.*

– Alig van.

– *Nem tartoztál sohasem a „bőbeszédű” szerzők közé, sokszor hiányoltuk is, hogy nem írsz többet. A nyugdíjas évek meglendíteni látszanak. Serkent-e, hogy többet komponálsz, könnyíti-e a munkát?*

– Nem, az ugyanolyan nehéz. A bennem lévő kritikus szellem is sokkal erősebb lett. Sok darabomat javítottam is, kevés maradt, amelyben nem találtam felülvizsgálandót.

– *A szerzők egyik csoportja befejezett műveket is szívesen csiszol, mások inkább következő darabokban korrigálják, amit korábbiakban nem ítélnék megfelelőnek. Te miképp döntesz?*

– Fölfedezek olyan helyeket, ahol a logika nem kellőképp érvényesül. Sokat változtatott e szemléletmódomon, amikor nyugdíjba menetelem után négy évig a Bartók Konziban volt alkalmam zeneszerzést tanítani. Hasznos volt, hogy a növendékek munkáiban észre kellett vennem a hibákat, segített abban, hogy a saját kompozícióimban is ráismerjek a javítandókra.

– *Érdekes, hogy a Bartókban élvezted a zeneszerzés tanítást. Szegedi éveidben örültünk volna, ha kinevelsz ottani ifjú komponistákat, jót tett volna a városnak is. Nem volt megfelelő a diákanyag, vagy belőled hiányzott, hogy szeresd ezt a munkát?*

– Mindkettő. Eleinte keveset tudtam a zeneszerzés-tanítás megközelítésmódjairól, s a pályám elején nem is voltak inspiráló növendékeim. A 80-as, 90-es években jelentkeztek olyanok, akikkel érdemes volt dolgozni: egy ideig tanult nálam Szigeti Máté, Kecskemétről jött Solti Árpád, aki tőlem ment a Zeneakadémiára, egy évig tanítottam Tornyai Pétert, és volt két békéscsabai is, akikből nem lett zeneszerző, de élveztem a velük való munkát.

– *A zeneszerzés-tanításban milyen iskolához tartoztál?*

– Megmaradtam a magyar hagyománynál, amely barokk és klasszikus stílusgyakorlatokon nevel. Nem osztom a kizárólag kortárs technikákban otthonossá tenni akaró szemléletet, azért sem, mert nem érzem, hogy a hagyományos és a mai gondolkodás ellentmondana egymásnak.

– *Mennyire nyúltál bele tanítványaid darabjaiba, mutattál kiutat hibáikból? S a magad korrekciójánál miképp valósítod meg ugyanezt?*

– Sokszor rámutattam a kiútra, de volt, hogy általánosabb javaslatokat mondtam. A saját művet pedig kívülről szemlélem, a tanári énem működésbe kezd. Viszonylag könnyen helyezkedem bele. A csellós szólós *Kamarakonzert*et jónak tartom, de a felvételt meghallgatva a zenekari bevezetést nem éreztem kellő egyensúlyban.

– *Az utóbbi évtizedek teljesítették ki az egészen fiatal gyökereidhez visszanyúló Passiót is. Abban mit kellett változtatnod?*

– 18 évesen még sok technikai eszközzel nem voltam tisztában. Ami viszont megvolt, az általam neo-gregoriánnak nevezett énekstílus: egyszólamú ének alatt ugyancsak egyszólamú basszus. A 2003–2004-es Passióban is ezeket használtam. Egykori kamasz fejemmel nem tudtam még kórusra írni, nem tudtam nagyobb drámai vagy epikus folyamatokat megvalósítani. A végeredménnyel azonban elégedett vagyok.

– *25 éve még hiányoltad munkásságodból az operát, amely már jó ideje megvalósult. Megváltoztatta zeneszerzői gondolkodásodat?*

– Nem tudom, meg kellett-e változtatni. Világ életemben rajongtam az operáért, nyilván azért is, mert szegedi diákkorom a híres Vaszy-korszakra esett. Sokfélét játszottak, s amit nem, azt megkaptam zeneakadémiai felvételem napjaiban, amikor az Operaházban 1967 júniusában egyik este a Borisz Godunovot, másnap a Pelléas és Mélisande-ot játszották. Operát másként kell írni, mint dalt.

Szeretem a drámai szituációkat, a karakterábrázolást. S ma már ismerem az operám gyöngéit is.

– *Egy napon A csend operát is átírod?*

– Ez már valamelyest megkezdődött. Mintegy fél éve létrehoztam egy szűk órás *oratórium-legendát*, ami az opera javított első és utolsó jelenetét tartalmazza, a kórust a könnyebb előadhatóságért elhagyva, közé illesztve egy az opera témáiból felépülő zenekari közjátékot.

– *Ha ennyire szereted az operát, nem tervezel újabbat?*

– Nem. Volt elképzelésem egy monodrámá-operáról Kocsis István Van Gogh-monodrámájából. Nagyon szép a szöveg, lefordítottam, mert kacérkodtam, hogy franciául írom meg (erre Tihanyi László Anyaisten című Mauriac-operája inspirált). De mivel nincs benne konfliktus, szüntelen kompozíciós nehézségekbe ütközöm.

– *Nem írod meg kantátának? Akkor nem hiányozna a konfliktus. Vagy nem keresel más szüzsét?*

– Próbálkoztam a kantátával, de egyelőre az sem megy. Nem nagyon keresek mást. A csend írásakor az azonosulásnak és a beleélésnek olyan fokára jutottam, ami aligha ismétlődik meg az életemben.

– *Feltámadási oratóriumot is írtál. Abból sokkal kevesebb keletkezett, mint passióból. Ennek is a dráma hiánya az oka? Ez a mű még csak egyszer szólalt meg.*

– Debrecenben a kórusverseny nyitóestjén, s ott is csak a bő másfél órás terjedelem két-harmada. Valóban, lehet, hogy a műfaj ritkaságának oka az, amit mondasz.

– *Pozitívan említetted Pestre költözésedet. Ám ma Monoron laksz. Nyugalmasabb?*

– Nem, inkább anyagi oka van. Félttem attól, hogy Pesten emeleti lakást vegyek.

– *Téged – méltán – az a ritka megtiszteltetés ért, hogy a Magyar zeneszerzők sorozatban Sziklavári Károly tollából megjelent kismonográfiád, az MMA pedig portréfilmet forgatott rólad. Milyen érzés volt a négy alkotó évtizeddel való számvetés?*

– Jó volt a gyerekkorig is visszatekinteni: Hódmezővásárhelyig aztán Szegedig.

– *Hiányolsz-e valamit még a szakmai életedből?*

– Azt tudom, mit szeretnék még komponálni. Adós vagyok egy igazi zenekari darabbal. A külvilág velem szemben? Nem tudom... Egy kicsit több odafigyelés... De ezt mindannyiunk nevében mondhatom.

– *Úgy tudom, meghatározó pályádon a valláshoz való viszony.*

– Igen, kezdettől fogva. Édesanyámmal többször voltam misén, ő katolikus volt, míg apám evangélikus, de ő nem gyakorolta a vallást. Evangélikus hittanra írtak be, de az nem tett rám mély benyomást, míg viszont a váci székesegyház zenész papjával, Huszár Dezső atyával való találkozásom nagyon is. Ő megajándékozott egy Liber usualis-szal, amiből nemcsak a gregorián énekeket ismerhettem meg, hanem a szövegeket is, amelyekre magam írhattam zenét. Ezek a szövegek éppen azt az igényemet elégítik ki, hogy erős érzelmi sugárzásuk és mondanivalójuk legyen, de ne egy költő egyes szám első személyű megnyilatkozásai legyenek. Tehát a kollektív tartalom nyilvánuljon meg belőlük. Ezt éltem meg az Alföldi varázsénekek népi babona versesítéseiben is. Kétkedem, hogy jó keresztény lettem, de szeretem a vallást, és a különböző vallások iránt egyforma vonzalmat érzek. Írtam német motettákat Luther-Bibliára, és írtam passiót és feltámadási oratóriumot latin szövegre, a katolikus egyház hivatalos nyelvére, s nincs kizárva, hogy egyszer írok majd egy zsidó siratót – van valaki, akiért előbb-utóbb írnom kell egyet...

– *A vallási szöveggel más a kapcsolatod, mint a költőivel?*

– Más. Már hosszú ideje csak vallásiakat zenésítek. Van egy Angelus Silesius dalciklusom is, s egy mini-passióm is tenorra és orgonára. Egyszer Németországban hozzájutottam egy eredeti német korálokat tartalmazó gyűjteményhez, ezekből hármat emeltem ki. *Sanctus* című zongoradarabom egy gregorián mise tonális anyagát állítja szembe atonális nyelvezettel. Bemutatásra vár két dalom orgonával és ütőkkel Ézsaiás próféta szövegeire. Írtam vonósnégyest Bach János passiója zárókoráljára alapítva.

– *Milyen érzelmi viszonyban vagy darabjaiddal?*

– Bizonyosakkal nagyon azonosulok (Alföldi varázsének és sok más). Boldog vagyok, ha nem kell javítani, mint a 69. zsoltáron, a Három német motettán. Persze, a javítás is szeretet megnyilvánulása.

X.

A zene költője – Portréfilm Huszár Lajos zeneszerzőről (előzetes) (4:56)

„Abban a zenében hiszek, amelynek emberi tartalma, költőisége, komolysága és súlya van. Idegenkedem a mutató külsőségektől, a szórakoztatástól, a felszínes optimizmustól” – vallja ars poeticájában Huszár Lajos zeneszerző. A művészi pályájáról készített portréfilm megpróbálja meglesni az alkotás pillanatait, miközben a kulisszatitkokba is kísérletet tesz bepillantást engedni.

Riporter-rendező: Mohácsi Szilvia

MMA, 2019, 51'59"

XI.

HUSZÁR LAJOS VILÁGI ÉS EGYHÁZI POÉZISE⁵ HOLLÓS MÁTÉ INTERJÚJA

– *Huszár Lajos megfontoltan alkot, most vissza is tér korábbi kompozíciójához, A csend című operához (annak keletkezéséről lásd a Muzsika 1995/6. számában a Művek bontakozóban beszélgetést). Miért tartottad szükségesnek, hogy változtass az operán, s mit változtattál?*

– Mindenekelőtt a hangszerelésén változtattam: az eredetiben sok mindent eltűntettem benne. S készítettem az operából egy oratóriumot, amelynek 2024. május 30-án a Zeneakadémián a Nemzeti Filharmonikusokkal, Takács Nagy Gábor vezényletével lesz a bemutatója. Az oratóriumot a könnyebb előadhatóság kedvéért alakítottam ki.

– *Mit változtattál a hangszerelésen: csökkentetted a zenekart, átalakítottad a hangzást, színeket tettél bele?*

– Általában csökkentettem. Próbáltam olyan tapasztalatokra szert tenni, amelyekkel jobbra formálhatom a hangszerelést. Elárulom: elővettem Puccini A köpeny egyfelvonásos operájának partitúráját, ő ugyanis tudta, hogyan kell operát hangszerelni.

A teljes interjú megismerhető:

[Huszár Lajos világi és egyházi poézise](#)

⁵ Muzsika.org

XII.

HUSZÁR LAJOS A „SZÓLT HOZZÁM A CSEND” CÍMŰ ORATÓRIUM KELETKEZÉSÉRŐL

A 2024. május 30-i zeneakadémiai koncerten a Szólt hozzám a Csend c. oratóriumom jó előadásban szólalt meg. A Nemzeti Filharmonikus Zenekart Takács-Nagy Gábor vezényelte, a három énekes szólista: Miksch Adrienn, Meláth Andrea és Fülep Máté volt. Hálás vagyok a Nemzeti Filharmónia vezetőségének, hogy ezt az előadást lehetővé tették.

Miután A Csend című operám további előadására kevés remény mutatkozott, azon gondolkodtam, hogyan lehetne ezt a történetet – Balázs Béla megrendítő meséjét – koncertszerűen előadhatóvá tenni. Emellett szükségesnek éreztem a javítást a hangszerelés és a motivikus munka szempontjából. Másik fontos szempontom az volt, hogy az énekesek számát korlátozzam, továbbá a kórus használatáról lemondjak. Mivel az oratórikus műfaj lehetőséget nyújt arra, hogy ugyanaz az énekes több szereplőt is megjelenítsen, a következő beosztást alakítottam ki: szerepeljen benne három énekes: szoprán – ő kizárólag a Csend Tündérének szerepét énekli mezzoszoprán – az első részben az Anyát, a harmadikban a Kút Szellemét énekli. A Kút Szellemét eredetileg kórus jelenítette meg, ezt az anyagot alakítottam át mezzoszoprán-áriává. bariton– Péter szerepét énekli. Emellett az első rész bevezetőjében szükség volt a kórus anyagának helyettesítésére, ezt a mezzoszoprán és a bariton énekes végzi el. Az oratórium első része (A kezdet) nagyjából azonos az opera 1. jelenetével, harmadik része (A végkifejlet) pedig az opera 4. jelenetével. Probléma merült fel azonban a karakterek beosztásával, ugyanis az említett nyitó és zárójelenet egyaránt szubjektív lírai és tragikus jellegű. Ennek kiegyensúlyozására volt szükség egy középső tétel beiktatására, amely nagyobb feszültségével, felfokozott dinamikájával, ritmikájával, gyors tempójával kontrasztot képez a két szélső jelenethez képest: így alakult ki Az élet című zenekari tétel. Ez a tétel két egymással kontrasztáló anyagot tartalmaz: az egyik a kocsmai verekedés zenéje az opera 2. jelenetéből, a másik a szerelmi jelenet egyik motívuma az opera 3. jelenetéből. Az egész mű legfontosabb összetartó eleme a Gyűrű vezérmotívuma. Ez a hathangú motívum (d"-cisz"-a-c-gesz-b) az egész művet átjárja, biztosítva a motivikai egységet.

XIII.

MALINA JÁNOS
NEMZETI FILHARMONIKUS ZENEKAR
Zeneakadémia, 2024. május 30.
„A magyar klasszikus zene napja”⁶
(Részlet)

Kocsis Zoltán születésnapja alkalmából három 20. századi magyar szerző zeneműveiből állított össze ünnepi programot a Nemzeti Filharmonikus Zenekar. A hangversenyt május 30-án a Zeneakadémián rendezték Takács-Nagy Gábor vezényletével.

A koncert első félidejét Huszár Lajos Szólt hozzám a Csend című oratórium-legendája töltötte ki. A szokatlan műfajú kompozíció a szerző 1998-ban befejezett operája, A csend (op. 27) nyomán keletkezett: a szerző a hatszereplős opera négy jelenetét három részből álló, három énekszólístát igénylő oratóriummal vonta össze, egyszersmind megújítva a hangszerelést is. Az eredeti opera, amelynek szövegét Darvasi László írta Balázs Béla azonos című tündérmeséje nyomán, 2005-ben színpadra is került a Szegedi Nemzeti Színházban. Ám azt gondolom, hogy mindenképpen nagyon jó gondolat volt ezt a jelentékeny és szuggesztív kompozíciót legalább ilyen formában újra közönség elé vinni.

Nem csupán azért, mert kérdéses, hogy két évtizeddel ezelőtt vajon hányan utaztak el Budapestről és az ország más részeiből Szegedre azért, hogy meghallgassanak egy új magyar operát (mint a „mai magyar dráma” fordulatnak, már ennek is van némi kötelességszerű felhangja), de azért is, mert így a mű egy olyan karmester kezébe került, mint Takács-Nagy Gábor, aki még az oratórium-változatnak az elvezénylésével is arról győzött meg, hogy operakarmesterként is nagy formátumú művész.

Huszár Lajos zenéjének magas kvalitásait éppen az jelzi ugyanis, hogy Takács-Nagy, akinek számára – és ez minden egyes mozdulatában benne rejlik – élet-halál kérdése, hogy a partitúra legmélyebb, legrejtettebb tartalmait is a hallgató elé tárja, milyen hallatlan koncentrációt és energiát fektetett bele abba, hogy ez a lélektani dráma a maga erőteljességében, teljes fegyverzetében megszólaljon.

⁶ Zenekar, 2024/4. szám.

Huszár Lajos egyetlen operája arról tanúskodik, hogy a szerző egy ilyen nagy és összetett műformában is bírja inspirációval, mindvégig fenn tudja tartani a hallgató érdeklődését; elsőrangú melodikus; dús fantáziájú hangszerelő, aki azonban nem öncélúan briliáns; és végül, de nem utolsó sorban nagyszerűen érti a dráma minden csínját-bínját, a feszültség, a tetőpontok felépítését és kezelését. Huszár zenéje sűrű és súlyos zene; mint Wagner vagy Strauss zendrámaiban, itt sincs sok helye a humornak, idillnek, oldottságnak.

Ezt a súlyt, ezt a telítettséget azonban nem csupán Takács-Nagy és a teljes odaadással és magas technikai szinten játszó zenekar adta vissza meggyőzően, hanem a három énekes szólista, Miksch Adrienn, Meláth Andrea és a főhöst alakító Fülep Máté is. Mind szólókban, mind együtteseikben nagy kifejezőerővel, szenvedélyes dallamvonalakat formálva énekeltek. Hangilag Fülep Máté meggyőző, a két női énekes pedig briliáns teljesítményt nyújtott. Nem lehet azonban említés nélkül hagyni, hogy a mindhármukra jellemző magas fokú expresszivitáson túl Meláth Andrea megszólalásai ennél is többet jelentettek: az egyéniség transzcendens kisugárzását, a kiválóságon is túlmutató előadóművészi nagyságot.

A végső benyomásom mindenesetre az volt, hogy noha – mint említettem – Huszár Lajos zenéje mindvégig lebilincselte a hallgatót, s a változatos zenei szövet telítettsége és sűrűsége sehol sem hatott zsúfoltságként, azért ezt a művet mégis inkább megszorított nadrágszűj nélkül, eredeti opera formájában volna érdemes megismerni – Szeged után itt, Budapesten, vagy akár külföldön is.

XIV.

HANGFELVÉTELEK-VIDEÓK

[Huszár Lajos: Sanctus op. 46 \(12:19\)](#)

Benedekfi István - zongora (piano)

(Budapest, 2018.11.18.)

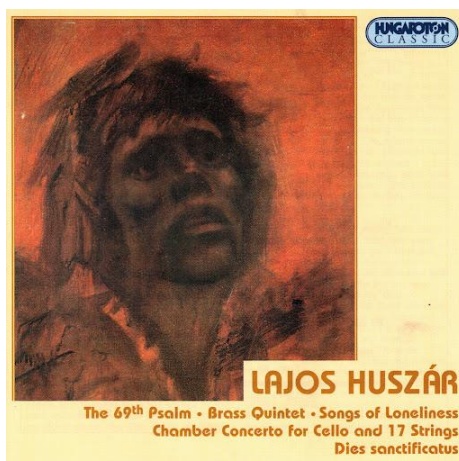
[Huszár Lajos: Cherubinische Gesänge, dalciklus Angelus Silesius verseire op.42 \(13:29\)](#)

Megyesi Zoltán (ének) és Fülei Balázs (zongora)

[Huszár Lajos: Chamber Concerto for Cello and 17 Strings Sin Katalin cello \(16:21\)](#)

Sin Katalin (gordonka), Weiner Chamber Orchestra, vezényel: Weninger Richárd

(Budapest, Pesti Vigad, 1993)

Tenor - Keönch Boldizsár
Zongora - Huszár Lajos
Gordonka - Sin Katalin
Szoprán - Skoff Zsuzsann
Ütőhangszerek - Varga Mihály Zoltán, Láng Zénó
Budapest Brass Quintet
Wiener Leó Kamarazenekar
Vezényel - Richard Weninger
Lauda Leánykar
Vezényel - Rozgonyi Éva

Brass Quintet: I. Toccata (4:21)

Brass Quintet: II. Scherzo (1:43)

Brass Quintet: III. Cantilena (5:45)

LXIX. Zsoltár Op. 4 (2:55)

Songs of Loneliness: I. Magadban sírtál (6:25)

Songs of Loneliness: II. Nap, Hold, virág (3:03)

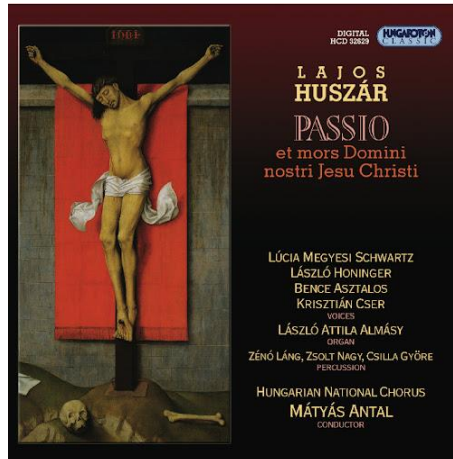
Songs of Loneliness: III. A tambobambai karnevál (4:04)

Songs of Loneliness: IV. Elégia (6:03)

Dies sanctificatus Op. 15 (6:36)

Chamber Concerto for Cello and 17 Strings (15:21)

© 1998 HUNGAROTON REOCRDS LTD.

Evangelista - Honinger László - tenor
Jézus - Asztalos Bence - basszus
Mária - Schwartz Megyesi Lúcia - alt
Júdás, Pilátus, basszusszólo - Cser Krisztián - basszus
Orgona - Almásy Attila László
Ütőhangszerek - Láng Zénó, Nagy Zsolt, Györr Csilla
Magyar Állami Énekkar
Vezényel - Antal Mátyás

Pars Prima: Chorus. Kyrie eleison (5:44)

Pars Prima: 6a. Chorus. De profundis clamavi ad te..., 7. Evangelista (6:01)

Pars Prima: 9. Maria. Morietur filius meus., 10. Chorus. Sciebat autem et Judas... (5:15)

Pars Prima: 11. Chorus. Cohors ergo, et tribunus... (2:12)

Pars Secunda: 26. Pilatus. (2:04)

Pars Secunda: 33. Chorus. Tunc ergo apprehendit... (2:26)

Pars Secunda: 34. Pilatus. Ecce adduco vobis..., 35. Evangelista. Exivit Jesus portans... (3:04)

Pars Secunda: 39. Pilatus. Regem vestrum crucifigam?, (1:39)

Pars Tertia: 43. Evangelista. Et bajulans sibi... (6:23)

Pars Tertia: 44. Jesus. Filiae Jerusalem..., 45. Chorus. Et venerunt in locum... (3:21)

Pars Tertia: 49. Bassus, chorus. Erat autem fere hora sexta... (2:41)

Pars Tertia: 50. Evangelista. Stabant autem juxta..., (3:50)

Pars Tertia: 55. Chorus. Et circa horam nonam... (3:40)

Pars Tertia: 62. Chorus. Tristis est anima mea... (4:13)

© 2009 HUNGAROTON RECORDS LTD.

Huszár Lajos: Két madrigál (Weöres Sándor verseire) - Tutti Cantabile (KÉJ 2024)

(4:10)

Kórusok Éjszakája, Palota negyed, 2024.

Huszár Lajos kortárs zeneszerző 31 évesen, 1981-ben, zenésítette meg Weöres Sándortól a Rongyszőnyeg ciklus 46. és 66. versét.

Weöres Sándor: Rongyszőnyeg (46)

Szállni, szállni
messze szállni,
meg-megállni,
réten hálni –
jó dolgod van, szép madár!
Én meg, látod, mint az álom
szállok soha nem volt tájon
hol a lélek teste nélkül erre-arra jár.

Weöres Sándor: Rongyszőnyeg (66)

Ha nap süt a rétre,
a rét közepére
gyerünk, gyerekek, csapatostól.
Hozzuk ki a labdát,
rakjunk güzü-csapdát,
csattogjon a csillagos ostor.
És este a réten,
a rét közepében
tündér-aranyakra találjunk.
S ha eljön az éjjel,
az északi széllel
oda járjon vissza az álmunk.